

Вороніна-Пригодій Д. А.,
*науковий співробітник лабораторії
зарубіжних систем професійної освіти і навчання
Інституту професійної освіти НАПН України, м. Київ*

ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ДО РОБОТИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗОВАНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Сучасний стан системи професійної освіти в Україні відображається в ряді викликів, з якими стикаються педагогічні кадри. Однією з ключових проблем є нестабільність законодавчої бази та недостатня фінансова підтримка освітніх закладів. Це призводить до обмеженого доступу до сучасного обладнання та матеріалів для практичного навчання, що ускладнює підготовку здобувачів професійної освіти до роботи в сучасному ринковому середовищі.

Крім того, відчутною проблемою є відсутність зв'язку між навчальними програмами та потребами ринку праці. Часто зміст навчальних програм залишається застарілим, а педагогічні кадри мають обмежені можливості оновлення своїх знань та навичок. Це може призвести до несумісності між отриманим навчанням і потребами ринку праці, що ускладнює пошук роботи та розвиток кар'єри.

Також варто відзначити проблеми у системі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Недостатня кількість актуальних та доступних програм підвищення кваліфікації, а також відсутність мотиваційних заходів для вчителів та інших працівників освітніх закладів можуть призвести до зниження якості навчання та погіршення результатів учнів.

Отже, сучасна система професійної освіти в Україні стикається з численними викликами, включаючи нестабільність фінансування, несумісність навчальних програм із потребами ринку праці та проблеми в системі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Вирішення цих проблем потребує комплексного підходу та активної участі всіх зацікавлених сторін.

Модернізація професійної освіти в Україні потребує стратегічних змін та інновацій, спрямованих на відповідь на вимоги сучасного ринку праці. Однією з ключових напрямів є адаптація навчальних програм до потреб та вимог ринку праці. Це включає перегляд і оновлення змісту предметів, введення нових спеціалізацій та курсів, що відповідають потребам сучасних галузей економіки.

Крім того, важливим елементом модернізації є впровадження новітніх технологій в освітній процес. Інноваційні методи навчання, використання віртуальної реальності, онлайн-платформ та інших цифрових інструментів дозволять зробити освіту більш доступною, ефективною та цікавою для студентів.

Провідні університети та заклади освіти мають приділяти особливу

увагу розвитку інноваційних педагогічних підходів та створенню стимулюючого середовища для впровадження нововведень. Такий підхід допоможе не лише підготувати кваліфікованих фахівців, а й сприятиме розвитку творчого потенціалу майбутніх педагогів та розвитку освітнього середовища в цілому.

Педагогічні працівники відіграють ключову роль у реалізації стратегічних цілей модернізації професійної освіти в Україні. Їхнє завдання полягає не лише в передачі знань, але й у формуванні компетентностей, необхідних для успішної роботи в сучасному світі.

Перш за все, викладачі є керівниками освітнього процесу та призначеними лідерами для здобувачів освіти. Вони мають здатність створювати стимулюючу та підтримуючу атмосферу в аудиторії, що сприяє активному навчанню та розвитку творчого мислення. Крім того, вони є прикладом для наслідування щодо професійної етики та відданості своїй роботі.

Педагоги відіграють важливу роль у впровадженні інноваційних методик та технологій у освітній процес. Вони мають вміння адаптуватися до нових вимог та швидко впроваджувати сучасні підходи до навчання, щоб підготувати здобувачів освіти до викликів сучасності. Це включає використання інтерактивних методів, віртуальної реальності, онлайн-ресурсів та інших цифрових інструментів [1, с. 50-51].

Крім того, викладачі відіграють важливу роль у формуванні професійних компетентностей здобувачів освіти. Вони не лише передають теоретичні знання, але й розвивають навички практичної роботи, критичного мислення, комунікаційних вмінь та інші важливі аспекти, необхідні для розвитку успішної кар'єри.

Не останню роль педагогічні працівники відіграють у формуванні особистісних якостей здобувачів освіти. Вони є наставниками та порадиниками, які допомагають майбутнім фахівцям зростати як особистості, розвивати впевненість у собі та віру у свої здібності.

Отже, можна сказати, що педагогічні працівники є основними агентами змін у сфері професійної освіти. Їхня роль полягає в створенні інформаційно-освітнього середовища, що сприяє розвитку здобувачів освіти та впровадженню новітніх підходів у освітній процес.

Підвищення кваліфікації педагогічних кадрів є важливим елементом у модернізації системи освіти. Для цього необхідно презентувати різноманітні програми та ініціативи. Одним з найефективніших способів підвищення кваліфікації є проведення навчальних курсів. Ці курси можуть бути спеціалізованими за конкретними предметами або охоплювати широкий спектр психолого-педагогічних питань, таких як використання інтерактивних методів навчання, організація освітнього процесу у віддаленому форматі та інші [2, с. 94-96].

Семінари є ще одним ефективним способом навчання, оскільки вони дозволяють педагогам обмінюватися досвідом та найкращими практиками. Під час семінарів викладачі можуть дізнатися про нові методики навчання,

взяти участь у дискусіях з колегами та отримати конструктивний зворотній зв'язок щодо своєї роботи.

Майстер-класи – популярна форма підвищення кваліфікації, оскільки вони дозволяють педагогам отримати практичні навички від провідних фахівців у своїй галузі. Під час майстер-класів педагогічні працівники можуть вивчити нові методики навчання, отримати практичні поради щодо організації уроків та взаємодії з учнями.

Отже, представлення різноманітних програм та ініціатив щодо підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, таких як навчальні курси, семінари та майстер-класи, є важливим кроком у розвитку професійної освіти допомагають педагогам оновлювати свої знання та навички, підвищувати якість навчання та стимулювати розвиток освітнього середовища в цілому.

Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах модернізованої професійної освіти вимагає комплексного підходу та розробки конкретних рекомендацій за такими напрямками: оновлення навчальних програм; підвищення цифрової грамотності; забезпечення професійного розвитку; стимулювання творчості педагогів; забезпечення доступу до необхідних матеріалів, технічного обладнання та методичної літератури для ефективної роботи педагогічних працівників; створення атмосфери підтримки та визнання успіхів педагогічних працівників, що сприятиме їхньому професійному зростанню та мотивації до модернізації професійної освіти.

Список використаних джерел:

1. Вороніна-Пригодій Д.А. Європейський досвід державно-приватного партнерства зі створення програм працевлаштування та зайнятості молоді *Інноваційна професійна освіта*. 2022. № 1(2). С. 50-52. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733359>.
2. Радкевич В., Пригодій М., Кручек В., Вороніна-Пригодій Д., Кравець С. Стандартизація професійної підготовки педагогів професійного навчання в Україні. *Professional Pedagogics*. 2023. № 1(26). С 94-102. DOI: <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.26.94-102>.